

חוקת מפלגת העבודה הישראלית

(טיוטת הצעה מיום 25.5.2009)

מטרות המפלגה

1. מפלגת העבודה הישראלית תפעל לקידום ושגשוג מדינת ישראל כמדינה ציונית, יהודית ודמוקרטית, ברוח עקרונות מגילת העצמאות, על פי ערכי תנועת העבודה ובהתאם לאמנת היסוד שלה שנחתמה בירושלים, ביום כ' בטבת תשכ"ח, 21 בינואר 1968.

מוסדות המפלגה:

2. אלו הם המוסדות של המפלגה:

- א. הועידה.
- ב. המרכז
- ג. הלשכה.
- ד. מזכירות הלשכה.
- ה. יושב ראש המפלגה.
- ו. מזכ"ל המפלגה.
- ז. ועדת החוקה.
- ח. בית הדין של המפלגה.
- ט. המוסד לביקורת של המפלגה.
- י. הסניפים, המחוזות והמגזרים.

חברות במפלגה

3. כשיר להיות חבר מפלגה, בכפוף להוראות כל דין, מי שהתקיימו בו כל אלה:
- א. הוא אזרח ותושב ישראל, שהנו בעל זכות הצבעה לכנסת.
 - ב. הוא אינו חבר בכל מפלגה אחרת.
4. "חבר צעיר נלווה": מי שהוא כשיר להיות חבר המפלגה על פי סעיפים 3א רישא ו-3ב ומלאו לו 16 שנים, אך טרם מלאו לו 18 שנים, רשאי להיות חבר נלווה במפלגה. חבר נלווה יהיה פטור מתשלום דמי חבר למפלגה ויהיה בעל זכויות כחבר מפלגה, למעט הזכות לבחור ולהיבחר בבחירות הפנימיות במפלגה ליו"ר המפלגה ולרשימה לכנסת. תקופה זו תיחשב לו, לענין תקופות האכשרה המפורטות בחוקה זו.
5. מי שהיה חבר מפלגה ביום אישור חוקה זו ולא יצא או הוצא מאז מהמפלגה והוא משלם את דמי החבר למפלגה במועדים ובסכומים שנקבעו, ימשיך ויהיה חבר המפלגה.
6. התפקדות והצטרפות למפלגה:
- א. מרכז המפלגה יקבע בתקנון הליכי קבלת חבר למפלגה, לרבות ההליכים לחידוש החברות במפלגה או במוסד מפלגתי, של מי שחברותו הופסקה בשל אי-תשלום דמי חבר.
 - ב. דמי החבר יהיו בסכום שווה לכלל חברי המפלגה ושולמו על ידי חבר המפלגה אישית בהוראת קבע או בכרטיס אשראי אישי.
7. חבר במפלגה אחרת רשאי להצטרף כחבר מפלגת העבודה, רק אם הגיש למפלגת העבודה תצהיר, המציין כי הודיע למפלגה האחרת במכתב רשום על ביטול חברותו בהתאם לתנאי הדין.

8. חבר מפלגה זכאי, בכפוף להוראות חוקה זו ולתקנונים מכוחה, ליטול חלק בקביעת דרכה של המפלגה והכרעותיה בעניינים רעיוניים, ארגוניים, חברתיים, כלכליים ומדיניים, בדרכים כדלהלן:

- א. לבחור ולהיבחר למוסדות המפלגה המקומיים והארציים ולהשתתף בכל תהליכי הבחירות אשר נקבעו בחוקה זו, או על ידי ועידת המפלגה ומרכז המפלגה.
- ב. להיות מועמד ליו"ר המפלגה, לרשימת המועמדים של המפלגה לכנסת, למוסדות ארציים או מקומיים של הסתדרות העובדים הכללית החדשה הכללית, לרשות מקומית, למוסדות הלאומיים ולכל גוף חיצוני אחר כנציג המפלגה.
- ג. להשתתף באופן פעיל באסיפות כלליות של סניפו ושל כל תא מפלגתי אחר שהוא נמנה עימו.
- ד. להשתתף בהקמה או בפעילות של חוג רעיוני, מקומי או ארצי.

9. הזכות לבחור ולהיבחר:

- א. הזכות לבחור ולהיבחר למוסדות המפלגה בבחירות מותנית בחברות בת תוקף ובהופעת שם החבר בספר הבוחרים המתאים שיפורסם.
- ב. בספר הבוחרים ייכללו חברים שהתפקדו למפלגה לפחות עשרים וחמישה חודשים לפני מועד הבחירות, היו חברים במפלגה ברציפות במהלך תקופה זו ושילמו את דמי החבר עבור אותה תקופה.
- ג. יו"ר המפלגה רשאי לאשר קיצור התקופה האמורה בסעיף קטן ב', לאדם שתרם תרומה מהותית לחברה והוא בעל ניסיון ראוי בתחומים כגון: שירות הביטחון של ישראל, התחום האקדמי, התחום העסקי, תחומי היצירה וכיוצא באלה.
- ד. חבר המפלגה זכאי לבחור ולהיבחר במסגרת סניף אזור מגוריו על-פי מקום מגוריו. לשכת המפלגה רשאית להתיר חריגה מכלל זה.
- ה. חבר שבמהלך תקופת כהונה במוסד מפלגתי מקומי או כנציגו במוסד מפלגתי ארצי עבר להתגורר דרך קבע בישוב אחר – ימשיך לכהן במוסד המקומי המקורי, או כנציגו, עד תום תקופת הכהונה.

10. חובות החבר:

- א. לשמור אמונים למדינת ישראל וחוקיה ולערכי מפלגת העבודה.
- ב. לחתור להגשים את מטרות המפלגה ולקיים את החלטות מוסדותיה.
- ג. לשלם למפלגה דמי חבר.
- ד. לתמוך במועמדי המפלגה וברשימות המייצגות את המפלגה, במערכות הבחירות השונות.

11. חברותו של חבר במפלגה תיפסק באחד המקרים הבאים:

- א. אם הודיע בכתב על הפסקת חברותו במפלגה.
 - ב. אם מוסד מוסמך פסק על הוצאתו של החבר מהמפלגה.
 - ג. אם פרש מסיעה של המפלגה בגוף חיצוני ונשאר חבר באותו גוף.
 - ד. אם הודיע החבר ברבים כי לא יתמוך ברשימת המפלגה המתמודדת בבחירות.
 - ה. אם לא שילם החבר דמי חבר תוך חודש מיום שניתנה לו התראה בכתב על אי התשלום.
12. חבר שחברותו במפלגת פסקה לפי סעיף 11-ב-11 לעיל, יקבל על כך הודעה מטעם מוזכ"ל המפלגה ויהיה רשאי לערער על כך תוך 30 יום בפני בית הדין.

13. פסקה חברותו של חבר על פי סעיף 11 ב, רשאי בית הדין לאשר התפקדותו מחדש, בחלוף תקופה שתיקצב על-ידי בית הדין.

הועידה:

14. הועידה היא המוסד העליון של המפלגה והיא תדון ותחליט בעניינים עקרוניים ובעלי השפעה מיוחדת על המפלגה.

15. מבלי לפגוע בכלליות האמור בסעיף 14, הועידה מוסמכת לעסוק בעניינים הבאים:

- א. לתקן או לשנות את החוקה.
- ב. לקבוע ולשנות את שיטת הבחירות לתפקיד יו"ר המפלגה ונציגי המפלגה בכנסת.
- ג. לאשר איחוד בין המפלגה לבין גוף אחר.
- ד. לשנות את שם המפלגה ואת אמנת היסוד שלה.
- ה. לדון בנושאי מדיניות של המדינה והמפלגה, אשר לשכת המפלגה או יו"ר המפלגה יחליטו להעביר להכרעתה.

16. הועידה רשאית למנות ועדות מטעמה, בתחומים שונים. המלצות הועדות יהיו בעלות תוקף מחייב לאחר אישורן על ידי הועידה.

17. הועידה תיבחר לתקופה של ארבע שנים, ותמנה 2,201 צירים.

18. הועידה תורכב מנציגי הסניפים, מחברים מתוקף תפקידם ומצירים שצורפו על-פי סעיף קטן ג.

- א. מספר הנציגים של כל סניף ייקבע על ידי הלשכה וישקף את מספר חברי המפלגה בתחום הסניף וגודל היישוב ומספר המצביעים למפלגה בבחירות לכנסת.
- ב. צירי הוועידה מתוקף תפקידם יהיו כל חברי הלשכה בעת כינון הועידה, חברי הכנסת מטעם המפלגה וכן חברי הכנסת לשעבר מטעמה שנשארו חברי מפלגת העבודה ברציפות מאז סיום תפקידם, ראשי רשויות מקומיות מטעם המפלגה, מזכירי סניפים (לרבות סניפי משנה המייצגים רשויות מקומיות עצמאיות), ובתנאי שיש לפחות 150 חברי מפלגה ביישובם ובסניף, מזכירי מרחבים מטעם המפלגה בהסתדרות העובדים החדשה, מזכירות מרחבים מטעם המפלגה בנעמ"ת.
- ג. עד 600 מצירי הועידה ייבחרו על-ידי ועדה בת שבעה חברים (לרבות יו"ר הוועדה), שתיבחר על-ידי הלשכה לפי הצעת מזכירות הלשכה (להלן בסעיף זה: הוועדה). יו"ר הוועדה יהיה יו"ר המפלגה או נציג שימונה על ידו. רשימת צירי הועידה שיתווספו בדרך זו תובא לאישור הועידה. הועדה רשאית להביא לאישור הועידה את השמות לעיגורים ובמועדים שונים.
- ד. לפחות חמישית מצירי הועידה לפי סעיפים קטנים א ו-ג יהיו נשים. לפחות חמישית מצירי הועידה לפי סעיפים קטנים א ו-ג יהיו צעירים (עד גיל 36 כולל בהיבחרם).

19. כינוס הועידה:

- א. הועידה תתכנס לפחות פעם בשנתיים לשיבות מן המניין. ההזמנה לשיבה מן המניין תישלח לפחות שלושים יום מראש.
- ב. מועד כינוס הועידה וסדר היום יקבע על ידי הלשכה, אשר תשמש כועדה מכינה לועידה. יו"ר המפלגה רשאי לכנס את הועידה לשיבות שאינן מן המניין בהודעה של ארבעה עשר יום מראש.
- ג. הועידה תכונס לשיבה מיוחדת לפי דרישה בכתב של לפחות שליש מצירי הועידה. הדרישה תיחתם בחתימת יד מקורית, שתימסר למזכ"ל המפלגה. במקרה כזה תכונס הועידה על ידי הלשכה לא לפני חלוף שלושים וחמישה ימים לפחות מהגשת הבקשה למזכ"ל.

- ד. הועידה תאשר את סדר יומה המוצע בפתיחת ישיבתה.
 ה. ישיבות הועידה ינוהלו על ידי יו"ר המפלגה או מי שהוסמך לכך על ידו.
 ו. סדרי הדיון של הועידה ייקבעו בתקנון שתתקין הועידה.

מרכז המפלגה:

20. המרכז ידון ויחליט בעניינים העומדים על הפרק במפלגה, כמפורט בסעיף 22 להלן, למעט בעניינים שהם בסמכותה הבלעדית של הועידה המפורטים בסעיף 15 א-ה.
 21. צירי הועידה יהיו חברי המרכז.
 22. סמכויות המרכז:
 א. לבחור את לשכת המפלגה.
 ב. לבחור את ועדת החוקה.
 ג. לבחור את ועדות המרכז.
 ד. לדון בערעורים על החלטות הלשכה.
 ה. לדון בנושאי מדיניות של המדינה והמפלגה, אשר לשכת המפלגה או יו"ר המפלגה יחליטו להעביר להכרעתה.
 ו. לאשר את הצטרפות המפלגה לקואליציה ממשלתית.
 ז. לאשר תקנונים בתחומים השונים.
 23. המרכז רשאי לאצול את סמכותו ללשכת המפלגה, למעט בעניינים שבהם נקבע בחוקה, שאין לאצול את סמכותו כולה או מקצתה.
 24. המרכז רשאי למנות ועדות מטעמו, בתחומים שונים. להחלטת הועדות לא יהיה תוקף מחייב והן יהוו המלצות, אשר יובאו בפני המרכז.
 25. כינוס המרכז:

- א. המרכז יתכנס לפחות פעמיים בשנה לישיבות מן המניין. ההזמנה לישיבה מן המניין תשלח בהתראה סבירה ועל פי הנסיבות, לפחות ארבעים ושמונה שעות מראש. סדר היום ייקבע על ידי הלשכה שתזמין לשם כך על ידי יו"ר המפלגה. המרכז רשאי להתכנס אף לישיבות שאינן מן המניין ובאופן דחוף ומייד, על פי החלטת יו"ר המפלגה. המרכז יאשר את סדר יומו המוצע בפתיחת ישיבתו או בישיבת לשכה שתכנס בסמוך לכינוס המרכז, לרבות ביום כינוס המרכז.
 ב. המרכז יכנס לישיבה מיוחדת לפי דרישה בכתב של לפחות עשרים וחמישה אחוז מחברי המרכז או של חמישים אחוז מחברי הלשכה. הדרישה תיחתם בחתימת יד מקורית, שתימסר למוזכ"ל המפלגה. הדרישה תוגש לפחות עשרה ימים מראש.
 ג. ישיבות המרכז ינוהלו על ידי יו"ר המפלגה או מי שהוסמך לכך על ידו.
 ד. סדרי הדיון של המרכז ייקבעו בתקנון שייקבע על-ידי המרכז.

לשכת המפלגה:

26. סמכויות הלשכה:
 א. הלשכה היא המוסד המנהל את המפלגה והמפקח על מזכירות הלשכה. היא תדון בעניינים העומדים על הפרק במפלגה.
 ב. הלשכה תכין את ישיבות הועידה ותשמש כועדה מכינה לוועידה.
 ג. הלשכה תכין את ישיבות המרכז.

- ד. הלשכה תפעל לביצוע החלטות המרכז והועידה.
 ה. הלשכה תדאג לקיום בחירות לפי חוקה זו במועדון.
 ו. הלשכה תמנה ועדת בחירות לפיקוח על הליכי הבחירות במפלגה ועל הליך ההתפקדות למפלגה.
 ז. הלשכה תקבע את דרכי עבודתה בתקנון.

27. בחירת והרכב הלשכה:

- א. הלשכה תכהן בתפקידה ארבע שנים.
 ב. הלשכה תהיה מורכבת מחברי מפלגה בלבד.
 ג. המרכז יבחר 120 חברי לשכה. לפחות חמישית מתוכם יהיו נשים וחמישית יהיו צעירים (עד גיל 36 כולל בהיבחרם).
 ד. מועצות הסניפים (לרבות סניפי משנה המייצגים רשויות מקומיות עצמאיות) יבחרו 40 חברים ללשכה.
 ה. בלשכה יהיו חברים מתוקף תפקידם – חברי מזכירות הלשכה, השרים מטעם המפלגה, חברי הכנסת מטעם המפלגה, וכן ראשי הרשויות המקומיות, יו"ר הסתדרות העובדים הכללית החדשה, ויו"ר נעמת, אם הם חברי המפלגה ונבחרו לתפקידם מטעמה.
 ו. יו"ר המפלגה רשאי להמליץ בפני המרכז, לאחר התייעצות עם מזכירות הלשכה, על תוספת של חברים בשיעור של עשרה אחוז נוספים ללשכה, על פי רשימה שתובא לאישור המרכז. יו"ר המפלגה רשאי להביא לאישור המרכז את השמות שהוא מבקש לצרף ללשכה, לשיעורים ובמועדים שונים.
 ז. הנהלים לבחירת חברי הלשכה לפי סעיפים קטנים ג ו-ד והמפתח לייצוג הסניפים לפי סעיף קטן ד, ייקבעו בתקנון, אשר ינוסח על ידי ועדת החוקה ויאושר על ידי המרכז.

28. ישיבות הלשכה:

- א. הלשכה תתכנס לפחות פעם בחודשיים לישיבה מן המניין ותזומן על-ידי יו"ר המפלגה בהתראה סבירה ועל פי הנסיבות. יו"ר המפלגה רשאי להחליט על כינוס ישיבות לשכה שאינן מן המניין בדחיפות ובהתראה קצרה נוכח הנסיבות.
 ב. יו"ר הלשכה הוא יו"ר המפלגה.
 ג. את ישיבות הלשכה ינהל יו"ר המפלגה, או מי שהוא ימנה לצורך כך.

29. ועדות הלשכה:

- א. הלשכה תמנה ועדות, בין השאר ועדות אלה: מדינית ביטחונית, חברתית וכלכלית, חינוך.
 ב. הוועדות יהיו מקובי חברי הלשכה בלבד. ועדה רשאית להזמין לישיבותיה מוזמנים קבועים, או מוזמנים לפי העניין הנדון.
 ג. מסקנות הוועדות תשמשנה כהמלצות ללשכה ויובאו לדיון בלשכה במועדים שייקבעו על-ידי מזכירות הלשכה.

מזכירות הלשכה:

30. מזכירות הלשכה היא המוסד המבצע של המפלגה ותפקידה יהיה לקבל החלטות ניהוליות ככל הנדרש לשם ניהולה של המפלגה, וכן לפעול לקיום החלטות מוסדות המפלגה.
 31. יו"ר המפלגה יעמוד בראש מזכירות הלשכה, יזמן את ישיבותיה ויהיה אחראי על סדר יומה. כל החלטות במזכירות הלשכה תתקבלנה בהצבעה גלויה.

32. מזכירות הלשכה תורכב מבעלי התפקידים הבאים, שיהיו חברים בעלי זכות הצבעה:

- א. יו"ר המפלגה.
- ב. מזכ"ל המפלגה.
- ג. יו"ר ועדת החוקה.
- ד. גזבר המפלגה.
- ה. הלשכה רשאית, על פי הצעת יו"ר המפלגה, לצרף עד 3 חברים נוספים שיהיו בעלי זכות הצבעה.
- ו. יו"ר המפלגה רשאי להזמין לשיבות מזכירות הלשכה אנשים נוספים, שישתתפו בישיבה ללא זכות הצבעה.

יו"ר המפלגה:

33. יו"ר המפלגה עומד בראש המפלגה ומוסדותיה ומתווה את מדיניותה ודרכי ניהולה בכפוף להחלטות הועידה והמרכז. יו"ר המפלגה הוא מועמד המפלגה לראשות הממשלה. יו"ר המפלגה יעמוד בראש מזכירות הלשכה, הלשכה, המרכז והועידה. מבלי לפגוע בכלליות האמור לעיל, סמכויות יו"ר המפלגה יכללו גם את אלה:

- א. יו"ר המפלגה ימנה, בהתייעצות עם מזכירות הלשכה, גזבר, יועץ המשפטי וגזבר של המפלגה.
- ב. יו"ר המפלגה יקבע את מורשי החתימה ובאי הכוח מטעם המפלגה, הרשימה והסיעה.
- ג. יו"ר המפלגה רשאי להביא הצעת החלטה מטעמו לכל מוסד של המפלגה, בכל עת, לרבות במהלך הדיון עצמו. הצעה כזו תובא להצבעת המוסד עם הגשתה. הצבעת המוסד תהיה בעד או נגד הצעת החלטה של יו"ר המפלגה.

34. יו"ר המפלגה ייבחר על ידי כלל חברי המפלגה בבחירות כלליות, חשאיות, אישיות ושוות. הבחירות תיערכנה על פי תקנון שיאושר על ידי מרכז המפלגה. תקופת כהונת יו"ר המפלגה תהייה מיום היבחרו ועד בחירת יו"ר חדש למפלגה. הבחירות ליו"ר המפלגה יתקיימו כחצי שנה לפני הבחירות לכנסת. הוקדמו הבחירות לכנסת באופן שלא ניתן היה לבחור את היו"ר במועד הנ"ל, יתקיימו הבחירות ליו"ר לא יאוחר מ 60 יום לפני הבחירות לכנסת. המועד המדויק לבחירות, בכפוף לאמור בסעיף זה, ייקבע על ידי לשכת המפלגה.

35. זכאי להתמודד ולהיבחר ליו"ר המפלגה מי שנתקיימו בו כל אלה:

- א. הוא כשיר להיות ראש הממשלה על פי כל דין.
- ב. הינו חבר מפלגה עשרים וחמישה חודשים לפחות טרם יום הבחירות.
- ג. הציג בפני ועדת הבחירות בקשה חתומה על ידי 300 צירי ועידת המפלגה או על ידי שבעה אחוז מחברי המפלגה הרשומים בספר הבחורים בעת הגשת החתימות, אשר הביעו, בחתימתם האישית והמקורית כאמור, את תמיכתם במועמדותו. תנאי זה לא יחול ביחס ליו"ר מפלגה מכהן.

36. הכרעה בין מועמדים:

- א. היו שני מועמדים או יותר, המועמד שקיבל את מספר הגדול ביותר של קולות כשרים הוא הנבחר, ובלבד שקיבל לפחות 40% מאותם קולות. קולות הנמנעים יחשבו כקולות פסולים.
- ב. לא קיבל איש מהמועמדים 40% מהקולות הכשרים, או שקיבלו שני מועמדים מספר קולות שהוא 40% או יותר מהקולות הכשרים, יקוימו כעבור 14 ימים מיום הבחירות בחירות חוזרות בין שני המועמדים שקיבלו בבחירות הראשונות את המספר הגדול ביותר של קולות כשרים; ייבחר המועמד שקיבל בבחירות החוזרות את המספר הגדול ביותר של קולות.
- ג. אם אושר על-ידי ועדת הבחירות מועמד אחד בלבד, תובא מועמדותו לאישור ועידת המפלגה.

מזכ"ל המפלגה :

37. מזכ"ל המפלגה מופקד על הניהול המשקי, הכספי והארגוני של המפלגה, לרבות ניהול בית המפלגה, עובדיה, נותני השירותים לה, נכסי המפלגה וכספיה.
38. לשכת המפלגה תבחר את המזכ"ל, על-פי הצעת יו"ר המפלגה, שיציע את הצעתו בהתייעצות עם מזכירות הלשכה.
39. מזכ"ל המפלגה ישמש בתפקידו שלוש שנים, אולם יו"ר המפלגה רשאי להביא לאישור הלשכה הצעה להאריך את תפקידו, לתקופה שתיקבע.
40. מזכ"ל המפלגה יכהן בתפקיד זה בלבד ולא יהיה חבר כנסת, שר, חבר הנהגת ההסתדרות או חבר הנהלת הסוכנות ולא יהיה זכאי להיות מועמד לתפקידים כאמור בתקופת כהונתו וכן בתקופה של 12 חודשים לאחר סיום תפקידו.
41. מזכ"ל המפלגה יפעל בהתאם להנחיות יו"ר המפלגה ומזכירות הלשכה.

ועדת חוקה :

42. א. המרכז יבחר ביו"ר ועדת החוקה ובחברי ועדת החוקה, על פי הצעת יו"ר המפלגה, לתקופה של ארבע שנים.
 ב. ועדת החוקה תהיה בת תשעה חברים.
 ג. בישיבת ועדת החוקה, בה מתקבלות החלטות, ישתתפו שלושה חברים לפחות.
43. לועדת החוקה תהיה הסמכות הבלעדית להחליט בכל פלוגתא שעניינה תוקף החוקה ופרשנותה. פסיקת הוועדה תחייב את כל מוסדות המפלגה.
44. ועדת החוקה תפעיל את סמכותה האמורה לבקשה יו"ר המפלגה, מזכ"ל המפלגה, יו"ר ועדת החוקה, לשכת המפלגה, מזכירות הלשכה, בית הדין, או מזכיר מחוז במפלגה (לגבי עניינים במחוז). ועדת החוקה תפעיל סמכותה האמורה גם לבקשת 25% מחברי ועדת המפלגה או מרכז המפלגה, או 30% מחברי לשכת המפלגה, וכן לבקשת 10% מחברי מועצת המחוז – לגבי עניינים של המחוז. בקשת החברים תוגש בחתימת יד מקורית, המאשרת את התוכן של הבקשה להפעלת הסמכות.
45. נתעוררה בעיה שאין עליה הוראה בחוקה זו, או שנתגלה צורך בתיקון או שינוי בהוראת החוקה, תגיש ועדת החוקה הצעה לועידת המפלגה בנדון.

בית הדין :

46. בית הדין ימנה לפחות חמישה חברים ובכללם נשיא בית הדין.
47. נשיא בית הדין וחברי בית הדין ימונו על ידי לשכת המפלגה לתקופה של ארבע שנים, על פי המלצת מזכירות הלשכה.
48. חברי בית הדין לא ימלאו תפקיד אחר במפלגה או מטעמה, לא יתמודדו בבחירות לכל תפקיד לייצוג המפלגה ולא יימצאו במצב של ניגוד עניינים.
49. בהיעדרו של נשיא בית הדין ימלא את תפקידו ממלא מקומו.
50. כנשיא בית הדין יכהן מי שהוא בעלי כשירות לכהן בבית משפט מחוזי; חברי בית הדין האחרים יהיו עורכי דין.
51. נשיא בית הדין יקבע את סדרי הדין והדין ואת סדרי העבודה של בית הדין.

52. בית הדין יהא מוסמך לדון בכל עניין כדן יחיד או במושב במספר לא זוגי אחר והכל על פי החלטת נשיא בית הדין.
53. בית הדין מוסמך, על פי עתירה של צד שנפגע, לדון במחלוקות שבין חברי המפלגה לבין עצמם, בינם לבין מוסדות המפלגה, ובמחלוקות בין מוסדות המפלגה.
54. בית הדין לא יהיה מוסמך ליתן החלטה הפוסלת החלטה של המרכז או הועידה או ועדת חוקה, או אשר מונעת, או מעכבת, את כינוסם. כמו כן בית הדין לא ידון בכל נושא שעניינו מחלוקת פוליטית ו/או מדינית ו/או רעיונית. עניינים אלו יהיו מסורים להכרעת המוסדות הנבחרים של המפלגה.
55. החלטות בית הדין לא יגרעו מסמכות המרכז והועידה לדון באותם עניינים שדונו בפני בית הדין ולהחליט בהם, לפי שיקול דעתם.
56. בית הדין מוסמך לדון בערעורים על תוצאות בחירות למוסדות המפלגה ולגופים בהם מיוצגת המפלגה, בערעורים על קבלת חברים או אי קבלתם וכן בפניות בדבר הוצאת חברים מהמפלגה או הפסקת כהונתו של חבר במוסד ממוסדות המפלגה.
57. התעורר הצורך, בהליך המצוי בסמכותו של בית הדין, לדון בסוגיה המצויה בסמכותה של ועדת החוקה, יעביר בית הדין סוגיה זו להכרעתה של ועדת החוקה. בית הדין ימשיך לדון בהליך שבפניו לאחר החלטתה של ועדת החוקה. אין באמור כדי לפגוע בסמכותו של בית הדין ליתן צווים זמנים, עד להחלטתה של ועדת החוקה.
58. בית הדין ידון ויחליט בדרך הטובה והיעילה ביותר לדינתו, לבירור הקובלנה על פי עקרונות הצדק והיושר.
59. נשיא בית הדין, או מי שמינה לעמוד בראש המושב שדן בקובלנה רשאי לדחות קובלנה על הסף אם לדעתו היא חסרת עילה או שהיא טרדנית או קנטרנית.
60. החלטות בית הדין תתקבלנה ברוב דעות.
61. הוגשה עתירה לבית הדין, רשאי בית הדין, בין היתר:
- א. ליתן צו עשה או אל תעשה, בין זמניים ובין סופיים;
 - ב. להורות על הוצאה של חבר מהמפלגה או ממוסדותיה לצמיתות או לתקופה שתיקבע על ידו;
 - ג. להורות על השעיה זמנית מתפקיד בתנועה או מטעמה לתקופה שתיקבע על ידו;
 - ד. להורות על הדחה מתפקיד בתנועה לצמיתות או למשך זמן שיקבע;
 - ה. ליתן התראה;
 - ו. ליתן נזיפה;
 - ז. להתנות, במקרה ראוי, את הזכות להגשת עתירה בהפקדת הוצאותיה.
 - ח. להטיל על חבר תנועה קנס כספי לטובת המפלגה.
 - ט. לפסוק הוצאות לטובת צד בדיון שבפניו.
62. בית הדין רשאי לפסוק על הוצאתו של חבר מהמפלגה, או השעייתו ממנה, או על הפסקת שליחותו כנציג המפלגה בכל מוסד של המפלגה או בכל גוף שבו הוא מכהן מטעם המפלגה, בשל אחת מהסיבות הבאות:
- א. הוא הורשע בעבירה שיש עימה קלון.

- ב. הוא הפר ביודעין את החוקה, התקנונים, או החלטה של מוסד מוסמך של המפלגה.
- ג. הוא פעל בניגוד למשמעת הסיעתית בכנסת, בעניינים הבאים: הצבעת אמון ואי אמון בממשלה, הצבעה על תקציב המדינה וכן הצבעה שלגביה הוחלט בישיבת הסיעה כי היא בעלת חשיבות מיוחדת.
- ד. הוא הצטרף למפלגה אחרת או לרשימת מועמדים של מפלגה אחרת.
- ה. הוא פעל בבחירות נגד רשימת המפלגה או שפעל בעד רשימת מועמדים אחרת ללא היתר מאת מוסד מוסמך.
63. בית הדין יפעיל את סמכותו האמורה בסעיף 62 לעיל אך ורק לבקשת יו"ר המפלגה, מזכ"ל המפלגה, יו"ר ועדת החוקה ומזכירות הלשכה.
64. הכריע בית הדין, לאחר שנתן לצדדים הזדמנות להשמיע את טיעוניהם, כי חבר סיעת המפלגה בכנסת הפר את חובתו על פי סעיף 77 להלן, יורה בית הדין כי החבר הנ"ל לא יהיה רשאי להיות מועמד בבחירות לבחירת נציגי המפלגה בכנסת.
65. בית הדין רשאי לדון במתן הוראות לנציג המפלגה בגוף ציבורי, אם התעוררה מחלוקת בקשר לבחירתו באותו גוף, לרבות מתן הוראה להתפטרותו של אותו חבר באותו גוף, אם יתברר שנפל פגם בהליך בחירתו או מינויו כשליח המפלגה באותו גוף וזאת גם אם הגוף הבוחר או הממנה אינו מורכב רק מחברי מפלגה.
66. לשכת המפלגה רשאית לקבוע כי פתיחת הליך בפני בית הדין תחייב תשלום אגרה, בסכום שיקבע.
67. מזכירות הלשכה תעמיד את האמצעים הארגוניים הנדרשים לעבודת בית הדין וועדת החוקה.
- מועמדי המפלגה לתפקידים ממלכתיים וציבוריים:**
68. מועמד המפלגה לכהונת נשיא הנודינה יוצע על ידי סיעת המפלגה בכנסת, ויהיה טעון אישור המרכז.
69. יו"ר המפלגה יקבע את הרכב השרים וסגני השרים מטעם המפלגה, ואת תפקידיהם.
70. המועמד ליו"ר הכנסת מטעם המפלגה יוצע על ידי סיעת המפלגה בכנסת ויאושר על ידי מרכז המפלגה.
- רשימת המפלגה לכנסת וסיעתה בכנסת:**
71. הנבחרים ברשימת המפלגה לכנסת הם סיעתה בכנסת.
72. שר המכהן בממשלה מטעם המפלגה, בין שהוא חבר הכנסת ובין שאינו חבר הכנסת, יחולו עליו, בשינויים המחויבים, הזכויות והחובות החלות על חברי הסיעה בכנסת.
73. הסיעה בכנסת בוחרת מבין חבריה הנהלת סיעה ויו"ר סיעה. יו"ר הסיעה יהיה חבר בהנהלת הסיעה וינהל את דיוניה.
74. הסיעה בכנסת תדון ותחליט בכל נושא העומד לדיון בכנסת.
- 75.
- א. חבר הסיעה יפעל על פי החלטות הסיעה.
- ב. חברים המהווים שליש מחברי הסיעה רשאים לבקש דיון בלשכת המפלגה, בנושא עקרוני בעל חשיבות מיוחדת שבו התגלעו חילוקי דעות עקרוניים בינם לבין הסיעה, וזאת בבקשה בכתב חתומה על ידי המבקשים.
76. הסיעה בכנסת תפעל בהתאם להחלטות של הוועדה, המרכז ולשכת המפלגה.
77. מבלי לגרוע מהוראות אחרות בחוקה זו, חבר סיעה אשר פעל בניגוד להחלטות, הוועדה או המרכז, מבלי שקיבל לכך אישור מראש מאת הגוף שקיבל את ההחלטה או מיו"ר המפלגה, לא יהיה רשאי להתמודד בבחירות הבאות לאחר מכן בבחירות הפנימיות לבחירת נציגי המפלגה בכנסת, או להתמודד בבחירות ליו"ר המפלגה.

78. התעוררה מחלוקת עובדתית בשאלה האם הפר חבר הכנסת את חובתו כאמור בסעיף 77, יכריע בשאלה העובדתית בית הדין של המפלגה כאמור בסעיפים 62 ו-63 לעיל.
79. סדרי עבודת הסיעה והנחלת הסיעה, הכללים בדבר הגשת שאילתות, הצעות לסדר היום, והצעות חוק פרטיות על ידי חברי הסיעה, וכן דרכי בחירתם של חברי הסיעה לוועדות ולמשלחות של הכנסת, ייקבעו על ידי הסיעה.
80. יו"ר המפלגה יהיה ראשון ברשימת המפלגה לכנסת. שאר מועמדי המפלגה לכנסת ייבחרו על פי שיטה ודרך שלהלן: רשימת המפלגה לכנסת תיבחר בבחירות כלליות, על ידי הוועידה, מועצות הסניפים ומועצות המחוז של המפלגה. ברשימה יובטח ייצוג מינימאלי של נשים, כך שבעשירייה הראשונה תהיינה שתי נשים ובעשירייה השנייה תהיינה לפחות שתי נשים. הבחירות יתנהלו על פי תקנון בחירות אשר יאושר על ידי מרכז המפלגה, על פי הצעת לשכת המפלגה.

להכרעה בפני הוועדה לענייני מפלגה לקראת הגשת ההצעה להכרעת הוועידה עומדות חלופות נוספות לגבי שיטות הבחירה:

1. הרשימה תבחר על ידי כלל חברי המפלגה.
2. בחירת פאנל של 25 חברים על ידי כלל חברי המפלגה ודירוגם ברשימה על ידי הוועידה.
3. בחירת נציגי המפלגה לכנסת על ידי צירי הוועידה.

אפשרות נוספת להחלטה:

קביעת שיטת הבחירות תהיה במושב עתידי של הוועידה.

81. שמונה מועמדים ייבחרו על ידי יו"ר המפלגה וישולבו ברשימת מועמדי המפלגה לכנסת כדלקמן: שניים בעשירייה הראשונה, שניים בעשירייה השנייה, שניים בעשירייה השלישית ושניים בעשירייה הרביעית.

המוסד לביקורת של המפלגה:

82. מזכירות הלשכה תמנה רואה חשבון או מבקר פנים, אחד או יותר, אשר ישמש כמוסד לביקורת של המפלגה.
83. המוסד לביקורת יפעל על פי הכללים הקבועים בדין לגבי מפלגה ויפעל לבקר דרך קבע, ביקורת כספית וניהולית, בין ביוזמתו ובין על פי דרישה, הן במרכז והן בסניפים, ובכל גוף, פורום או מוסד מפלגתי כלשהו, על העניינים שיפורטו להלן:
- א. הנכסים של המפלגה, אופן ניהולם ואימות הבעלות עליהם, דרכי שמירת הרכוש, החזקת הכספים והשקעתם.
 - ב. העניינים הכספיים, הכנסות והוצאות, הנהלת החשבונות והמאזנים.
 - ג. ביקורת כספית וניהולית שוטפת על הסניפים והמחוזות.
 - ד. מימון הבחירות המוקדמות, כולל ביקורת על המועמדים, הכנסותיהם, הוצאותיהם, והנהלת החשבונות שלהם.
 - ה. ביקורת על כל מערכות הבחירות, בין פנימיות ובין חיצוניות, שהמפלגה מעורבת בהן.
 - ו. ביקורת כספית על הסיעה בכנסת.
 - ז. בקרה שוטפת.
 - ח. מעקב אחר ביצוע החלטות בעלות משמעות כספית שנתקבלו בכל הפורומים, המוסדות והוועדות במפלגה.
 - ט. בדיקת ניהול התקין ומילוי הנחיות מבקר המדינה ודיני המדינה.

מוסדות מקומיים: סניפים ומחוזות

84. המפלגה תקים סניפים ומחוזות.
85. תקנוני פעולתם ובחירת מוסדותיהם של הסניפים והמחוזות, יאושר על ידי הלשכה, על פי הצעת מזכירות הלשכה.

מגזרים:

86. המפלגה תקיים פעילות במגזרים וחוגים כדלקמן:
- תא חברות המפלגה.
 - ותיקי התנועה.
 - המשמרת הצעירה.
 - ארגון העולים.
 - חוגים רעיוניים ארציים.
 - חוגים שהקמתם אושרה על ידי לשכת המפלגה.
87. תקנוני פעולתם ובחירת מוסדותיהם של המגזרים והחוגים שלעיל, יאושרו על ידי הלשכה, על פי הצעת מזכירות הלשכה.

ייצוג המפלגה בגופים חיצוניים:

88. דרכי הבחירה של נציגי המפלגה בגופים המפורטים להלן, יקבעו בתקנונים, שיאושר על ידי הלשכה, על פי הצעת מזכירות הלשכה:
- סיעת תנועת העבודה הציונית וחברי הסיעה הישראלית.
 - המוסדות הלאומיים, קק"ל, קרן היסוד, הסוכנות היהודית הקונגרס הציוני וההסתדרות הציונית.
 - הסתדרות העובדים הכללית החדשה.
 - נעמ"ת
 - רשויות מקומיות.
 - מרכז השלטון המקומי.

הוראות כלליות:

89. אלא אם כן נקבע אחרת בחוקה זו, נבחר חבר לתפקיד בבחירות למוסד ממוסדות המפלגה ונפטר או התפטר או נבצר ממנו דרך קבע לכהן באותו תפקיד, רשאי מרכז המפלגה לבחור חבר אחר לאותו תפקיד עד לקיום בחירות מקדימות לאותו תפקיד.
90. חובות חבר מפלגה אשר נבחר או מונה מטעמה לתפקיד ציבורי:
- חבר המפלגה, שנבחר לייצג את המפלגה במוסד ממלכתי או ציבורי מקבל על עצמו את התפקיד כשליחות מטעם המפלגה ומכח חברותו במפלגה.
 - חבר המפלגה יפעל כשליח, על פי החלטות מוסדות המפלגה.
 - חבר המפלגה המייצג את המפלגה בכנסת, בממשלה, או במוסד ממלכתי או ציבורי אחר, יהיה חייב לפרוש מתפקידו אם התקבלה לגביו החלטה של בית הדין של המפלגה על פי זוקה זו על הפסקת חברותו במפלגה, או על הפסקת שליחותו מטעם המפלגה במוסד כאמור. והוא הדין אם החבר החליט לפרוש מהמפלגה.
 - סמכותו של בית הדין, לעניין סעיף זה, תהיה כאמור בסעיפים 62 ו-63 לחוקה זו.

91. נציגים המכהנים או המועמדים לכהן בגוף ציבורי מטעם המפלגה, לא יקיימו משא ומתן בקשר להסכם קואליציוני או בקשר להסכם לחלוקת העבודה או לחלוקת התפקידים בין המפלגה לבין מפלגות או סיעות

- אחרות באותו גוף ולא יחתמו על הסכמים כאמור, אלא בהסמכה מפורשת מראש שקיבלו מאת יו"ר המפלגה.
92. ועידת המפלגה רשאית ברוב של שני שלישים מצירי הוועידה להחליט על סיום תפקידו או ביטול מועמדותו של חבר שנבחר בבחירות מקדימות, או על נקיטת אמצעים לסיום כהונתו בתפקיד, או להכריז שאין הוא מייצג עוד את המפלגה. ניתן לקבוע בתקנון נוהל להפעלת סמכות זו, ובלבד שוועידת המפלגה לא תקבל החלטה בנדון אלא לאחר שנתנה לחבר הנוגע בדבר הזדמנות להגיב על הטענות ועל ההצעה.
93. חבר מפלגה שנבחר לייצג את המפלגה באחד מהגופים החיצוניים האמורים בסעיף 88 לעיל, שפעל בניגוד להחלטות מוסדות המפלגה ו/או בסתירה לאינטרסים שלה, רשאית מזכירות הלשכה להביא בפני המרכז הצעה להפסיק את כהונתו מטעם המפלגה באותו גוף ולנקוט בצעדים הנדרשים להחלפתו.
94. הצבעה חשאית:
- כאשר נערכות בחירות אישיות, או בוצרה בשיטה של רשימת מועמדים, או בכל עניין שבו נושא ההכרעה המתבקש במוסד הרלוונטי הינו פרסונלי במובהק, תיערך הצבעה חשאית.
 - בנושא שאינו כלול בסעיף קטן א, תיערך הצבעה חשאית אם באה על כך בזמן הישיבה דרישה בהצבעה גלויה של רוב חברי הגוף הנוכחים בישיבה, או אם הוגשה 72 שעות לפני הישיבה דרישה כזאת החתומה בחתימת יד מקורית על ידי שליש מהחברים הרשומים במוסד הרלוונטי.
 - אין באמור בסעיף זה כדי לגרוע מכל הוראה אחרת בחוקה, המחייבת או מאפשרת הצבעה חשאית.
 - בבחירת מועמד, שאין מועמד כנגדו, תהיה הצבעה גלויה.
 - הייתה הצבעה חשאית בנושא שאינו בחירה אישית, תהיה ההצבעה בקלפי ובאחד משלושה הפתקים: בעד, נגד, נמנע. עמדו להצבעה שתי גרסאות או יותר תודפס כל אחת מהן, כולה או בכינויה, על פתק לחוד, וכן יודפסו פתקים "נמנע".
95. הצבעה גלויה:
- מצביעים בהרמת ידיים.
 - בועידת המפלגה או בכל מוסד אחר שמספר חבריו עולה על 250 תהיה ההצבעה בהרמת כרטיסי הציר.
 - נתעורר לדעת יו"ר הישיבה ספק לגבי תוצאות ההצבעה, תיערך ההצבעה שנית ובלבד שהספק התעורר סמוך להודעה על תוצאותיה.
96. למרות האמור בכל הוראה אחרת של החוקה או בהחלטה שהתקבלה מכוחה, מי שהורשע בעבירה שיש עמה קלון, לא יוכל להיבחר בהליך בחירות פנימי לתפקיד המייצג את המפלגה, אלא אם חלפו, עד יום הבחירות הרלבנטי, לפחות שבע שנים ממועד סיום ריצוי העונש, או עשר שנים ממועד ההרשעה, לפי המאוחר מבין השניים.
97. במקרה של שוויון בהצבעה במוסד ממוסדות המפלגה, להוציא הצבעה חשאית, תכריע דעת יו"ר המוסד.
98. זימון אחד ממוסדות המפלגה ו/או ועדה מפלגתית ו/או חוג מפלגתי או כל זימון לישיבה, יכול להיעשות באחד או יותר מהאמצעים הבאים: דואר, דוא"ל, מסרון (S.M.S), הודעה קולית, אתר האינטרנט של המפלגה, מודעה באחד מאתרי האינטרנט של אחד מהעיתונים הגדולים. זימון כאמור ייחשב לזימון לכל דבר ועניין. מסמכים או מידע לעיון החברים יועברו באחד או יותר מהאופנים הבאים: בדואר, בדוא"ל, או באתר האינטרנט של המפלגה.
99. יו"ר המפלגה רשאי, בהתייעצות עם מזכירות הלשכה, לזמן ישיבה של כל מוסד ממוסדות המפלגה אף בלוח זמנים קצר מהקבוע בחוקה.
100. מבלי לגרוע מסמכויות אחרות של היו"ר על-פי חוקה זו, כל סמכות הקשורה לניהול ענייני המפלגה, שלא ניתנה במפורש למוסד אחר על פי חוקה זו, תהייה בסמכות יו"ר המפלגה.

101. סיים בעל תפקיד ביצועי במפלגה, כגון מזכ"ל, גזבר, יועץ משפטי או דובר, את תפקידו וטרם התמנה לו מחליף, רשאי יו"ר המפלגה, בהתייעצות עם מזכירות הלשכה, למנות לו ממלא מקום זמני. בהעדר מזכ"ל תהיה סמכותו נתונה ליו"ר המפלגה והוא רשאי לאצול אותה.

102. הייתה פעולה מסוימת טעונה אישור של אחד המוסדות על-פי חוקה זו, אין הדבר גורע מסמכותו של מוסד ממוסדות המפלגה לבצע כל בדיקה ו/או פעולת הכנה ולנהל כל משא ומתן בנוגע לאותה לפעולה.

103. מוסד מפלגה נבחר ימשיך בכהונתו עד שייבחר מחליפו, ככל שלא מדובר בנושא משרה שלגביו חל 89 לעיל.

104. לא ישתמש אדם בין שהינו חבר מפלגה ובין שאינו חבר מפלגה, בכינוי או בשם המפלגה, בארץ ובח"ל, שלא בהתאם לחוקה זו, או מבלי שקיבל על כך אישור מיו"ר המפלגה ומבלי שקיבל על עצמו את מרות המפלגה על פי חוקה זו.

105. בכל מקרה בו יש סתירה בין הוראות חוקה זו ובין דין מדינה כופה שאינו ניתן להתנאה, יגבר דין המדינה.

106. הוראות מעבר:

- א. חוקה זו תחול מיום קבלתה מכאן ואילך. נושאי משרה, מוסדות וחבריהם שנבחרו לפני קבלת חוקה זו, ימשיכו בכהונתם ותקופת כהונתם תהייה עד המועד הקבוע בחוקה זו.
- ב. הוראות קודמות של חוקת המפלגה בטלות. וכן בטלים תקנונים המסדירים דרכי פעולתם וסדרי בחירתם של מוסדות וגופי המפלגה ונציגות המפלגה בגופים חיצוניים. בתוך שלושה חודשים מיום אישור חוקה זו, יוגשו על ידי מזכירות הלשכה לאישור המוסדות המתאימים הקבועים בחוקה זו, תקנונים המסדירים דרכי פעולתם וסדרי בחירתם של הגופים האמורים, אלא אם התעורר הצורך לאשר תקנונים כאמור לפני כן. נתעורר הצורך לבחור את נציגי המפלגה בגופים חיצוניים כאמור בסעיף 88 לעיל, טרם אישור תקנון כאמור, תבחר הלשכה, על פי הצעת מזכירות הלשכה, את נציגי המפלגה לאותם גופים, לאחר שתקיים מזכירות הלשכה התייעצות עם סיעת המפלגה באותם גופים.
- ג. הלשכה תבחר, על פי המלצת מזכירות הלשכה, נשיא לבית הדין וכן את חברי בית הדין כאמור בחוקה זו וזאת בישיבתה הראשונה שתתקיים לאחר אישור חוקה זו.